

Verslag kenniskring schakelklassen op 3 juni 2010

Aanwezig: Eugenia Cordinia (CED-groep), Henk Braat (Delta-onderwijs Oosterhout), Annelies van Westerop (Heerlen), Hans Jorritsma (Zeist), Anica Derkink (Almere), Aldert Haasnoot (Katwijk), Peter Burgers (Pas, Arnhem), Sandra van Wersch (Den Bosch), Sylvia Schouten (OBD Noord West), Gaby Evers (OCGH Helmond), Ria Kapteijn (Zoetermeer), Paul Kooiman en Sjak Rutten (Sardes).

Opening en mededelingen

Carla de Koning (OCW) is verhinderd wegens ziekte.

Sjak Rutten heeft sinds 1 januari 2010 de projectleiding van het project Landelijke begeleiding Schakelklassen overgenomen van Karin Hoogeveen, die onlangs naast haar werk bij Sardes, voor twee dagen per week is aangesteld als lector Kunsteducatie bij de Hogeschool voor de Kunsten.

De Onderwijsraad heeft een advies uitgebracht over een voorschool voor driejarigen voor vijf dagdelen per week. Enkele aanwezigen vinden dit goed aansluiten bij de ontwikkelingen rond de voorschool in hun gemeente. Anderen zijn minder gelukkig met het voorstel omdat het in hun gemeente juist niet aansluit bij de ontwikkelingen die gaan in de richting van een integraal kindcentrum voor nul- tot vierjarigen.

Stand van zaken wetgeving en AMvB's

De Eerste Kamer heeft een nieuwe serie vragen gesteld over de OKE-wet. Deze gaan niet over de schakelklas, maar zullen wel beantwoord moeten worden voordat de Eerste Kamer de Wet mondeling kan behandelen.

AMvB. Tot 1 januari 2011 is de omvang van de OAB-uitkering voor gemeenten duidelijk (zowel voor de gsb-gemeenten als voor de andere). De AMvB moet duidelijkheid bieden over de periode daarna. Het laatste nieuws is dat de AMvB voor de uitvoeringstoets bij Cfi ligt, dat gemeente eind juni informatie krijgen over de berekeningsgrondslag, maar dat bedragen waarschijnlijk pas in oktober bekend worden gemaakt.

Stand van zaken schakelklassen in gemeenten

Algemeen beeld is dat gemeenten voorzichtig zijn met het aangaan van nieuwe verplichtingen rond schakelklassen. Gezien de financiële onzekerheid willen ze niet verder gaan dan besluiten over het komende schooljaar en in een enkel geval niet verder dan 1 januari 2011. Daarbij spelen buiten de onzekerheid over de rijksuitkering ook de gemeentelijke bezuinigingsdiscussies en de afname van middelen van de schoolbesturen als gevolg van de nieuwe gewichtenregeling mee. In bijna alle gemeenten is er n.l. sprake van cofinanciering voor de schakelklas.

Dit algemene beeld verschilt echter per gemeente. VVE-beleid en schakelklassen blijken vaak aan elkaar verknoopt te worden.

Zoetermeer zet het ingezette beleid voor een jaar voort, met cofinanciering van de schoolbesturen. Zoetermeer wil de twee kopklassen verbinden aan VO-scholen, omdat ouders en kinderen niet te bewegen zijn om een jaar langer naar de basisschool te gaan. Opgemerkt

wordt dat in meer gemeenten kopklassen aan VO zijn verbonden: bv. Leiden, Delft en Den Haag.

Zeist hanteert de preventielijn. Hoe eerder de interventie, hoe beter. Dat betekent dat bij teruglopende middelen de VVE voorrang krijgt. Om een dekkend aanbod en 100% bereik te bekostigen moet je mogelijk terug in schakelklassen. Een probleem is dat je nog niet weet wat je nodig hebt voor VVE. Wat is 100% bereik?

Heerlen streeft naar 100% dekking VVE en wil ook zoveel mogelijk/alleen maar investeren in de voorschool. Op dit moment zijn er tien schakelklassen met cofinanciering besturen/gemeente. De vraag hoe en wat met de voortzetting van schakelklassen ligt nog ter tafel met de wethouder.

Oosterhout. Door de terugloop van het peuterspeelzaalwerk wordt het per kind duurder om peuterspeelzaalvoorzieningen in stand te houden. Er dreigt een tekort van €150.000,-- Dat zet de schakelklassen (drie deeltijdschakelklassen) onder druk.

In *Den Bosch* gaat het peuterspeelzaalwerk volledig onder de kinderopvang vallen. Binnen de kinderopvang worden peuterarrangementen aangeboden. Meer ouders gaan onder de Wet kinderopvang vallen, voor niet werkende ouders koopt de gemeente peuterspeelzaalwerk in. Het aantal peuters in de peuterspeelzaal is de laatste jaren met 26% teruggelopen. Bij de overgang naar de kinderopvang zijn vier peuterspeelzalen gesloten. Schakelklassen gaan het komende jaar door. Het aantal van 9 gaat terug van 9 naar 7 en misschien 5. Alle basisscholen doen mee aan de taalpilots van de PO-raad.

In *Almere* is het percentage gewichtenkinderen gedaald van 26% naar 12%. De schoolbesturen houden het Taalcentrum in stand, met centrale opvang 4-12 jarigen, de ISK, de schakelklassen en de kopklassen. Er is een nieuw AZC geopend met 120 kinderen. Voortzetting bekostiging is afgesproken tot 1 januari 2011.

Katwijk draagt vast €45.000,-- bij per schakelklas. Er is een tekort op het budget van

25.000,--, maar het samenwerkingsverband WSNS gaat mogelijk bijdragen omdat er zonder schakelklas een groter beroep gedaan zou worden op het zorgbudget.

In *Velsen* zijn vier deeltijdschakelklassen in de kleutergroepen. Er is een afstemming tot stand gekomen tussen de programma's die in de schakelklas worden aangeboden en de VVE.

In *Helmond* is besloten om de schakelklassen (voltijd en deeltijd) voor vier jaar voort te zetten en uit te breiden van 6 naar 10. Dit wordt bekostigd door de bedragen voor deeltijdschakelklassen, die gelijk waren aan voltijdschakelklassen, te verlagen.

In *Arnhem* heeft een uitgebreide evaluatie van de schakelklassen plaatsgevonden (rapport op www.stichtingpas.nl). Daaruit bleek dat kinderen op de voltijdschakelklas (1), de deeltijdschakelklassen (5) en de verlengde schooldag vooruit zijn gegaan, maar dat de omvang van de vooruitgang niet verschilt. De verlengde schooldag is echter wel veel goedkoper. Daarom is besloten dat alle scholen met meer dan 40% gewichtenleerlingen gaan deelnemen aan de verlengde schooldag. De kinderen met D en E-scores krijgen elke dag een half uur meer les. Dat is 2,5 uur extra instructie per week ofwel 110 uur per jaar. De overgang naar de verlengde schooldagvariant betekent dat meer kinderen bereikt worden met het schakelklas budget. Lopende de besluitvorming over de OAB-uitkering is het budget teruggebracht van 4 naar 3 ton. Het interessante is dat de goedkoopste variant van de schakelklas toch hetzelfde resultaat oplevert. Blijkbaar is de belangrijkste werkzame factor: meer onderwijstijd. Tip: voor de vsd wordt niet aan iedere ouder afzonderlijk toestemming gevraagd. Scholen zetten de vsd met toestemming van de MR in hun schoolplan. Ouders weten hierdoor waar ze aan toe zijn als ze hun kind op school aanmelden. Dit scheelt heel veel administratieve lasten.

Quickscan

Aanwezigen geven de voorkeur aan een scan met een beperkt aantal kwantitatieve gegevens. Om er als gemeente iets aan te hebben is, zo is ook in deze vergadering gebleken, vooral het verhaal achter de gemaakte keuzes van belang. Dat kun je niet met een monitor of quickscan oplossen, maar vereist een uitgebreide beschrijving. Dat levert dan weer uitvoeringslasten op en geeft toch minder informatie dan gewenst, zeker nu een grotere diversiteit gewenst is. De aanwezigen geven dan ook de voorkeur aan een quickscan met een beperkt aantal kwantitatieve gegevens, aangevuld met een aantal dieptestudies van goede praktijkvoorbeelden.

Wat verder ter tafel komt

Op de vraag of de kenniskring doorgaat is het antwoord dat er met OCW wordt gesproken over de voortzetting van de ondersteuning door Sardes. OCW wil in elk geval door met de website. De quickscan en de kenniskringen vormen punten van overleg. Via mail en de website worden de belangstellenden op de hoogte gehouden.